

ARCHITEKTURA I WODA – PRZEKRACZANIE GRANIC

Lucyna Nyka

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU REDAKCYJNEGO
WYDAWNICTWA POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ
Janusz T. Cieśliński

REDAKTOR PUBLIKACJI NAUKOWYCH
Michał Szydłowski

RECENZENCI
Sławomir Gzell
Jakub Szczepański

REDAKCJA JĘZYKOWA
Agnieszka Frankiewicz

OPRACOWANIE GRAFICZNE SCHEMATÓW I MAP
Mariusz Krużycki

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD
Joanna Remus-Duda

Wydano za zgodą
Rektora Politechniki Gdańskiej

Copyright by Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2013
Copyright by Lucyna Nyka, Gdańsk 2013

Utwór nie może być powielany i rozpowszechniany, w jakiegokolwiek formie
i w jakikolwiek sposób, bez pisemnej zgody wydawcy

Oferta wydawnicza Politechniki Gdańskiej jest dostępna pod adresem
www.pg.gda.pl/wydawnictwo/oferta

WYDAWNICTWO POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ
Wydanie I. Ark. wyd. 9,9, ark. druku 10,6, 138/781
Druk i oprawa: EXPOL P. Rybiński, J. Dąbek, Sp. Jawna
ul. Brzeska 4, 87-800 Włocławek, tel. 54 232 37 23

PL ISBN 978-83-7348-500-6

WSTĘP	7
1. Architektura, miasto i woda – tło historyczne	13
1.1. Forma miasta wobec wody	15
1.2. Ogrody – modelowanie wody jako realizacja koncepcji estetycznych	23
1.2.1. Sztuczne zbiorniki i założenia wodne	23
1.2.2. Budowle na wodzie	28
1.3. Przejście estetycznych koncepcji ogrodów w warunki miasta	31
1.4. Woda na potrzeby przemysłu	37
1.5. Wykreślenie wody z projektu miasta	42
2. Woda w koncepcjach sztuki	45
2.1. Od dynamiki do żywiołów – poszukiwanie języka sztuki	47
2.2. Woda jako środek wypowiedzi artystycznej	51
2.2.1. W salach galerii	51
2.2.2. <i>Land art</i> – obiekt rozpuszczony w scenerii krajobrazu	54
2.2.3. Sztuka jako konstrukcja doświadczenia – przejście przez wodę	59
2.2.4. Nowe terytoria – dzieła sztuki na obszarach wodnych	63
2.3. Ku architekturze	67
2.4. Ku miejskim przestrzeniom	72
3. Budynek i woda	79
3.1. Początki poszukiwań	81
3.2. Mediowanie granic	85
3.2.1. Integracja budynku z krajobrazem – rozszczelnienie formy	85
3.2.2. Woda we wnętrzach budynków	92
3.2.3. Architektura jako projekt doświadczenia – przejścia przez wodę i środowiska wodne	95
3.2.4. Obiekt na wodzie – architektura pływająca	102
3.3. Kwestie ekologii i inżynierii środowiska	106
3.4. Pomiedzy lądem i wodą – budynki na obszarach poprzemysłowych	108
3.5. Poza „czystą architekturę”	112
4. Związki miasta z wodą	115
4.1. Miasto i woda – odnajdywanie powiązań	117
4.2. Projektowanie urbanistyczne z wodą – urbanistyka wodna	120
4.2.1. Przywracanie dawnych kanałów przechodzących przez miasta i wytyczanie nowych	120
4.2.2. Modelowanie wody i lądu – tworzenie nowych akwenów	124
4.2.3. Regiony wodne	128
4.2.4. Założenia urbanistyczne na wodzie	131
4.2.5. Fronty wodne jako warsztat krajobrazu wodnego	135
4.2.6. Miasto i region – mediowanie granic dla zmiennych stanów wody	140
4.3. Od urbanistyki sensorycznej do kreatywnego miasta	145
4.4. Negocjowanie formy miasta wobec wody – między projektem hydrologicznym, urbanistycznym i projektem kultury	147
5. Podsumowanie	149
BIBLIOGRAFIA	155
STRESZCZENIE/SUMMARY	163
Architektura i woda – przekraczanie granic	165
Architecture and Water – Crossing Boundaries	167